

גמ"ר 3030/10/17 - מדינת ישראל נגד בנימין אשר מורבסקי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

גמ"ר 3030-10-17 מדינת ישראל נ' מורבסקי
תיק חיצוני: 2776/15 פמי

בפני המאשימה
כבוד השופט, סגן הנשיא נאיל מהנא
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים ע"י ב"כ
עו"ד מרים בן גל
נגד
הנאשם
בנימין אשר מורבסקי ע"י ב"כ עו"ד חיים כהן וצפנת שובל

החלטה

מונחת בפניי בקשת הנאשם, אשר הוגשה בתום פרשת התביעה, ולפיה אין עליו להשיב לאשמה וכי יש להורות על זיכוי מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום וזאת מכוח סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ").

מבוא

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וסעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה") בצירוף סעיף 40 לפקודת התעבורה; נהיגה ברשלנות וגרימת נזק לאדם, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, בצירוף סעיף 38(3) לפקודת התעבורה, ובצירוף תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); וחציית קו הפרדה רצוף, עבירה לפי תקנה 36(ג) לתקנות התעבורה בצירוף סעיף 68 לתקנות התעבורה.

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 24.11.14, נהג הנאשם ברכב פרטי ונסע בכביש 398 מכיוון כללי ירושלים לכיוון כללי תקוע.

באותה העת נסע מאחורי רכב הנאשם רכב מסחרי ועליו הכיתוב "חוות תקוע" (להלן: "רכב תקוע").

בנתיב הנגדי נסע אוטובוס ציבורי זעיר בו נסעו שבעה נוסעים בנוסף לנהג (להלן: "האוטובוס").

בשלב מסוים, כ-3 קילומטר לאחר מחסום מזמוריה כשהכביש מתעקל ימינה, הוריד הנאשם את עיניו, סטה מנתיב נסיעתו שמאלה, ונכנס עם רכבו לנתיב הנגדי, ופגע עם רכבו בדופן שמאל של האוטובוס. כתוצאה מהפגיעה המשיך האוטובוס בתנועה לעבר הנתיב הנגדי שם פגע האוטובוס ברכב תקוע.

שניים מהנוסעים באוטובוס נפטרו במקום התאונה ונוסע נוסף נפטר בבית החולים. כמו כן, לנוסעים נוספים

באוטובוס ולנהג רכב תקוע נגרמו פציעות בדרגות שונות.

נטען בכתב האישום כי הנאשם נהג ברשלנותו, חצה קו הפרדה רצוף וגרם לתאונה בה קיפחו את חייהם שלושה בני אדם ולמעורבים אחרים נגרם נזק לגוף ונזק לרכוש.

3. בתשובתו לאישום כפר הנאשם בעובדות כתב האישום וטען כי הוא לא סטה מנתיב נסיעתו ולא פגע באוטובוס שנסע בנתיב הנגדי אלא ההפך הוא הנכון האוטובוס הוא אשר סטה מנתיב נסיעתו וכך גם נקבע על ידי בוחן תנועה מהמשטרה הפלסטינאית. עוד טען הנאשם כי גם אם סטה רכב הנאשם ופגע באוטובוס אין קשר סיבתי בין התוצאה של האירוע לבין התוצאה שמיוחסת לו. האוטובוס נפגע מרכב אחר וכתוצאה מפגיעה זו ארעה התוצאה הקטלנית. עוד טען הנאשם כי כל האירוע הנ"ל הוא מחדל חקירתי ומחדל מערכתי שמאפשרים כבישים ברמה כזו ירודה ויש לבחון את השאלה האם היה מקום בנסיבות העניין להגיש כתב אישום.

4. במהלך שמיעת ראיות המאשימה העידו מטעם התביעה **אברהם חמו**, הנהג ברכב תקוע שנסע מאחורי רכב הנאשם; **רס"מ חתויל ראובן**, שוטר סיור ביחידת התנועה מרחב חברון שהגיע למקום וערך דוח פעולה (ת/2); ותיעד שיחה עם הנאשם (ת/3); **מר עומרי אלשעאפין**, נהג האוטובוס; **רס"ב אייל כהן**, בוחן תנועה אשר הגיע לזירת התאונה וערך דו"ח בוחן (ת/7); **רס"ב סלים אבו חלה**, מתאם הקישור עם הרשות הפלסטינית, אשר גבה עדויות משני נוסעי האוטובוס שהיו מעורבים בתאונה (ת/26 ו- ת/27); **רס"ב אליהו מזרחי**, בוחן תנועה שגבה הודעה מהנאשם (ת/28), ליווה את הנאשם לנטילת דגימת שתן לצורך בדיקת שכרות וערך זכרון דברים (ת/29) וצילם סרטון (ת/30); **מר אסף אלפסי**, הבעלים של המכון לחקר הרכב שערך חוות דעת מומחה עבור משטרת ישראל לבדיקת סיבות אפשריות לכשל בצמיג לבקשת משטרת ישראל.

5. בתום פרשת התביעה, לאחר שהכריזה ב"כ המאשימה "אלו עדי", טען הסניגור, כי "אין להשיב לאשמה" מכוח סעיף 158 לחסד"פ, וביקש לזכות את הנאשם.

טענות הצדדים

6. לטענת הסניגור, כבר בשלב זה, יש להורות על זיכוי של הנאשם, זאת הואיל ולאחר שמיעת ראיות התביעה, כשלה המאשימה מלהוכיח כי הנאשם הוא הגורם אשר ברשלנותו אירעה התאונה.

7. הסניגור טוען כי המאשימה לא הביאה כל ראיה ישירה, חד משמעית על אירוע ההתנגשות השני, בין האוטובוס לרכב תקוע וכן לא הובא כל ממצא בנוגע לקשר הסיבתי בין שתי ההתנגשויות, לא בחוות דעת הבוחן ולא בכלל. מסקנות הבוחן התייחסו להתנגשות הראשונה בלבד בין רכב הנאשם לבין האוטובוס מבלי שנעשתה כל בדיקה לגבי ההתנגשות השנייה בין האוטובוס לרכב תקוע.

8. לטענת הסניגור בהעדר התייחסות להתנגשות השנייה בחוות הדעת ובדיקת הנהגים, הרכבים והממצאים בשטח, לא ניתן לקבוע כי קיים קשר סיבתי בין ההתנגשות הראשונה להתנגשות השנייה. ולכן המאשימה לא הרימה את הנטל המינימאלי כדי שיהיה צורך לחייב את הנאשם ליתן מענה לכתב האישום שכן אין כל ראיה על נסיבות ההתנגשות השנייה וניתוחה.

9. עוד טוען הסניגור כי הבוחן לא התייחס לחוות דעת של המשטרה הפלסטינאית וניכר מעדותו שהוא נעול בגרסתו שהבוחנים הפלסטינאים מתעלמים מרכב הנאשם ומסרב להתמודד עם הממצא שחוות דעת פלסטינאית מתייחסת במפורש לפגיעה של האוטובוס ברכב הנאשם ולא ההפך.

10. עוד ובנוסף טוען הסניגור כי אין מקום אף להשיב לאשמה ביחס להתנגשות הראשונה, כי לא הוכח שרשלנותו של הנאשם היא שגרמה לה, לא הוכח כי הנאשם חצה קו הפרדה רצוף ולא הוכח כי התאונה הייתה נמנעת מצד הנאשם, בפרט לאור התנהלות נהג האוטובוס ואי תשומת ליבו לתנאי הדרך בכלל ולרכב הנאשם בפרט.

11. מנגד, המשיבה ביקשה להורות על דחיית הבקשה. לטענת המאשימה די בעדויות ובראיות שהוגשו לבית המשפט עד כה על מנת לחייב את הנאשם לתת תשובתו לאישום.

דיון והכרעה

12. המסגרת הנורמטיבית לטענת אין להשיב לאשמה קבועה בסעיף 158 לחסד"פ כלשונו כדלקמן:

"נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה".

13. בע"פ 28/49 זרקא נ' היועמ"ש פ"ד ד 504, עמד בית המשפט העליון על משמעות הביטוי "הוכחה לכאורה" וקבע כי: **"המושג 'הוכחה לכאורה' - נוכל להבהירו עתה ביתר קלות פירושו, אותה כמות של עדות שהקטגוריה חייבת להביא בשלב הראשון של המשפט לשם קיום החובה מס' 2 ["חובת ההוכחה"] המוטלת עליה ואשר תספיק - אם בסוף הדיון יתן בית המשפט אמון בה ויחס לה את המשקל הראוי - כדי הרשעת הנאשם בעבירה הנדונה".**

ההלכה קובעת כי די למעשה בקיומה של ראיה לכאורית, ולו דלה, כדי לחייב את הנאשם להשיב לאשמה. בהקשר זה קבע בית המשפט העליון בע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' רפאל כחלון, לב (1) 170 את הדברים הבאים:

"בית-המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה לפיה אין להשיב לאשמה, אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם" (ההדגשה שלי- נ.מ).

בספרו **"על סדר הדין בפלילים"**, חלק שני, מהדורה מעודכנת, תשס"ג-2003, עמד המלומד קדמי על המשמעות המעשית של היעדר הוכחה לכאורה בהאי לישנא:

"המשמעות המעשית של העדר הוכחה לכאורה, בהקשר זה היא : כי אין בראיות שהוגשו לבית המשפט מטעם התביעה כדי לבסס הרשעה "אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי"; ועל-כן אין הצדקה לדרוש מן הנאשם להתגונן, שאין לו בפני "מה" להתגונן, וראוי לזכותו" (עמ' 1446).

מן הכלל אל הפרט

14. נשאלת השאלה האם לאחר שמיעת ראיות התביעה אפשר לקבוע כי אין בראיות התביעה אפילו לכאורה כדי להוכיח את האשמה המיוחסת לנאשם. כבר עתה אציין, כי התשובה לכך היא שלילית. ואסביר להלן את טעמי.
15. בענייננו, בוחן התנועה הגיע למסקנה כי רכב הנאשם סטה לנתיב הנגדי לחלקו הקיצוני השמאלי שם פגע עם דופן שמאל בדופן שמאל של האוטובוס שנסע בנתיב הנגדי וכתוצאה מההתנגשות המשיך האוטובוס בתנועה לעבר חלקו הימני של הכביש שם פגע עם דופן ימין ברכב תקוע. בהתאם לדוח הבוחן נקבע כי:
- "הונדה פרטית רכב א שנסע מכוון י-ם לכוון תקוע סטה לנתיב הנגדי לחלקו הקיצוני השמאלי שם פגע עם דופן ש' בדופן שמאל של רכב ג' מרצדס בצבע לבן שנסע מכוון כללי תקוע לי-ם, כתוצאה מהאימפקט ביניהם המשיך בתנועה רכב א לעבר חלקו הימני של הכביש שם נעצר. רכב ג המשיך בתנועה עם כך האינרציה לעבר הנתיב הנגדי שם פגע עם דופן ימין בחזית ימין רכב ב מסוג מרצדס בצבע חום שנסע אחרי רכב א" (ראו: ת/7, עמ' 3).**
16. בוחן התנועה העיד בבית המשפט והסביר כי "נקודת האימפקט" הראשונה הייתה בין רכב הנאשם לאוטובוס וזה מה שגרם לאוטובוס לאבד שליטה ולסטות לנתיב הנגדי שם ארעה התנגשות חזיתית בין האוטובוס לרכב תקוע (פרו' עמ' 30, ש' 3-5)
17. עוד הסביר המומחה בהמשך עדותו כיצד הוא קבע "נקודת האימפקט" הראשונה **"את הנקודה הזו אני מבסס על סמך הימצאות שברים קטנים וגם קילופי צבע של שני כלי הרכב המעורבים כאשר מהנקודה הזו ישנו פיזור קל של שברים וקילופי צבע עם כיווני התנועה של ההונדה (נ.מ - רכב הנאשם) ושל המרצדס הלבנה (נ.מ - האוטובוס).**
- לאמור, הבוחן קבע כי ההתנגשות הראשונה ארעה בנתיב הנגדי, כלומר רכב הנאשם סטה תוך חציית קו הפרדה רצוף לנתיב הנגדי וגרם להתנגשות באוטובוס.
18. כאמור, דיי בשלב זה בראיות דלות להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב האישום. ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות מן התביעה לנאשם.
19. ער אני לעובדה כי קיימת חוות דעת שנערכה על ידי המשטרה הפלסטינאית לפיה נהג האוטובוס הוא אשר סטה מנתיב נסיעתו לנתיב נסיעה של הנאשם וגרם להתרחשות התאונה. בוחן התנועה נחקר בנקודה זו והוא עמד מאחורי חוות דעתו כי לא כך היו פני הדברים. אציין כי נדרשת בענייננו חוות דעת נגדית מטעם ההגנה בכדי לסתור טענת הבוחן מטעם המאשימה.
20. טוב עשתה ההגנה כאשר הגישה לעיוני בימים אלה חוות דעת מומחה מטעמה דבר שיש בו כדי להסביר, מנקודת מבט של ההגנה, כיצד ארעה תאונה טראגית זו בה קיפחו חייהם 3 נוסעים ולפציעתם של נוסעים נוספים. חוות דעת מטעם ההגנה יכולה לבסס טענת הנאשם ואולי להסביר אותה או למצער להפריך את מסקנות הבוחן המשטרתי.

21. בנסיבות אלה, אני סבור כי ד"י בראיות המאשימה כדי להעביר את הנטל ולחייב את הנאשם להשיב לאשמה.

22. **סוף דבר**, אני דוחה את בקשת הנאשם לזכותו כבר בשלב זה מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, בשל הטענת "אין להשיב לאשמה".

המשך הדין ששוריין לשמיעת פרשת ההגנה ליום 05.03.20 בעינו עומד, והצדדים יערכו בהתאם.

ניתנה היום, כ"ט שבט תש"פ, 24 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.